

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: 518 /2010/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

59/2011. (III .16.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2010. október 12-én előterjesztett **panaszát** a 2011. március 16-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a S. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos elektronikus úton előterjesztett, majd 2010. október 28-án levélben kiegészített panaszában azt kifogásolta, hogy 2010. május 28-án panaszt tett szomszédja ellen a F. városi Rendőrsön, melyre azóta sem kapott választ. Kérte, hogy ügyét a Testület vizsgálja ki.

I.

1) A panaszos panaszában nehezményezte, hogy 2010. május 18-án testvérével panaszt tettek édesapjuk szomszédja és annak felesége ellen, mert édesanyjuk emlékét gyalázták, aki két héttel korábban hunyt el. Azóta sem kaptak választ a panaszukra a rendőrségtől, továbbá arról sem kaptak tájékoztatást, hogy melyik szerv foglalkozik az ügygel.

¹ Az Rtv. 93/A. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panasz kitért arra is, hogy a szomszédok és a panaszos szülei között már évek óta tart a rossz viszony. A szomszéd többször kihívta a rendőröket is, és olyan történeteket talált ki, amit a rendőrök elhittek, és a panaszos szüleit zaklatták. Ezzel összefüggésben utalt arra is, hogy a szomszédék fia a soproni rendőrség tagja. A panaszos úgy véli, hogy az évek során számtalan rendőri túlkapást szenvedtek el a szülei, ami az egészségük romlásához vezetett.

2) A panaszos panasza kiegészítésében újra leírta az eredeti beadványban foglaltakat azzal az eltéréssel, hogy a szomszéd ellen elhunyt édesanyja emlékének gyalázása miatti panasztétel időpontjaként 2010. május 28-át jelölte meg. Leírt továbbá egy, a rossz szomszédi viszonyt alátámasztó, 2008-ban történt esetet is, amelynek ismertetésétől a Testület eltekint, mivel az jelen panasz elbírálásához nem kapcsolódik.

3) A Testület ismételt megkeresésére küldött újabb kiegészítésében a panaszos kifejtette, hogy nem emlékszik pontosan a dátumra, amikor a rendőrségen a bejelentést tette. Abban biztos, hogy egy május végi hétvégén hívta a 112-es számot, és a Gy. városi Rendőrkapitánysággal beszélt. Állítása szerint ugyanis, ha közvetlenül a Fertődi Rendőrőrsre vagy a S. városi Rendőrkapitányságra telefonál, általában „elfelejtenek kijönni”. A telefonban kérte, hogy ismételten küldjék ki a rendőröket, akiket az édesapja ellen a szomszéd által tett feljelentés miatt jártak náluk korábban. Mire a panaszos az apja házához ért, a rendőrök már újra ott voltak. Ekkor a panaszos kérte a rendőröket, hogy vigyék be őt és a húgát a F. városi Rendőrőrsre, és vegyék fel a panaszukat. Állítása szerint az intézkedő rendőr nem volt túl készséges, de mivel a panaszos hajthatatlan volt, ezért bevitte őket, és felvette a „panaszukat”, amiben feljelentést kívántak tenni kegyelethsértés, zaklatás és becsületsértés miatt. Az ügyeletes tiszt jelentést írt a történetekről, amit aláíratott velük, sőt a papír aláírására saját kezűleg kellett mind a kettőjüknek leírni, hogy a jelentésben foglaltak mindenben megfelelnek a valóságnak. A panaszos kért egy másolatot, de azt a választ kapta, hogy majd postázzák, előbb elküldik S. városba. Azóta is várja a választ, vagy valamiféle tájékoztatást arról, hogy egyáltalán indult-e eljárás a szomszéd jogsértő magatartása miatt.

II.

A panasz kivizsgálása során – a tényállás pontosabb megismerése érdekében – a Testület felvilágosítás-kéréssel fordult az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatának vezetőjéhez. A rendőrség a Testület felvilágosítás-kérésére az alábbi iratokat bocsátotta rendelkezésre.

1) Az S. városi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály állományába tartozó, az ügyben vizsgálatot folytató r. alezredes jelentésében a következőket állapította meg.

A panaszolt rendőri intézkedéssel kapcsolatban 2010. május 22-én 12 óra 35 perckor, az ügyeletvezető utasítására az S. városi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály F. városi Rendőrőrs állományába tartozó N. G. r.

törzsőrmester intézkedett F. város, a panaszos édesapja szomszédjának házában, majd ezt követően 2010. május 22-én 14 óra 28 perckor a panaszos édesapjának a házában.

Az első intézkedés alkalmával a r. törzsőrmester a helyszínen meghallgatta a bejelentő szomszédot, aki elmondta, hogy szomszédjukkal (a panaszos édesapjával) évek óta rossz viszonyban vannak, ami miatt több alkalommal indult eljárás. A bejelentés tárgyát képező esetről a szomszéd elmondta, hogy arra lett figyelmes, amint a panaszos édesapja az udvaron feláll a kerítésre és fekete festékkel három keresztet és egy „ONÉ” felíratot fest fel a műanyag, lambériaszzerű anyagból készült kerítésre az ő oldalukon. Az intézkedő rendőr járőr a szomszédot és feleségét kioktatta a magánindítvány előterjesztésének a lehetőségét.

2010. május 22-én 14 óra 28 perckor a r. törzsőrmester az ügyeletes vezető utasítására megjelent a panaszos édesapjának házában, és a helyszínen meghallgatta a panaszos testvérét, aki elmondta, hogy a korábbi rendőri intézkedés miatt elment édesapjához, ahol azt tapasztalta, hogy a szomszédok szidalmazták őt és a családját. Elmondta továbbá, hogy korábban is előfordult, hogy a szomszédok szidalmazták őket. Az esettel kapcsolatban az intézkedő rendőrrjárőr meghallgatta a panaszost is, aki elmondta, hogy édesapjuk a felesége halála miatt lelkiileg, fizikailag, szellemileg összeomlott, ezért kívánnak a nevében beszámolni a történetekről. A panaszos elmondta, hogy édesapját a szomszédok szidalmazták, amit egy ideig tűrt, majd a saját kerítésére három keresztet és elhunyt felesége nevének kezdőbetűit festette fel a szomszédok felőli oldalra, jelezve, hogy tartsák tiszteletben az emlékét, és hagyják őt békén.

Az intézkedő rendőr jelentésben rögzítette a történések leírását, amit a panaszossal és testvérével elolvasás után aláíratott.

Az eljáró r. törzsőrmestert a r. alezredes utasította kiegészítő jelentés elkészítésére, amely során megállapította, hogy az intézkedő rendőrrjárőr kioktatta a feleket a magánindítványos feljelentés lehetőségéről (magánlaksértés, becsületsértés, rágalmazás), amelyet a felek megértettek, azonban az S. városi Rendőrkapitányságra nevezett személyektől feljelentés nem érkezett. Az intézkedésről készült rendőri jelentések és az ügyben készült kiegészítő jelentés másolati példányait az alezredes mellékelten megküldte a Testületnek.

A Testületnél előterjesztett panasz tárgyában a panaszostól az S. városi Rendőrkapitánysághoz panasz, észrevétel nem érkezett. Az intézkedések során a rendőrrjárőr felé a rendőri intézkedés miatti panaszát egyik érintett fél sem jelezte. Az panaszos a rendőri jelentést aláírta, vagyis annak tartalmát megismerte és aláírásával hitelesítette, azonban panaszt nem jelentett be.

A panaszos az intézkedő rendőrrjárőrt azért vádolja elfogultsággal, mert a panaszos édesapjának szomszédja egy, az S. városi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály Körzeti Megbízotti Alosztály állományában szolgálatot teljesítő r. zászlós apósa. A r. alezredes jelentésében leírta, hogy az említett r. zászlós a panaszosokkal szemben intézkedéssel nem élt, az intézkedéseknél nem volt jelen.

Az elfogultság kapcsán megjegyzi, hogy a korábbi intézkedések során az intézkedő rendőrjárőrök által a panaszos édesapjának és a szomszédjának cselekményeivel összefüggésben készült jelentések alapján elrendelésre kerültek büntetőeljárások, amelyekben minden esetben az S. városi Rendőrkapitányság elfogultságot jelentett be, melynek eredményeként a büntetőeljárásokat a K. városi Rendőrkapitányság Bünyügyi Osztálya végezte. Az eljárások jelenleg bírói szakban vannak.

2) Az intézkedő r. törzsőrmester két jelentést készített az ügyben 2010. május 22-én.

Az első jelentés tartalma szerint 12 óra 35 perckor a szomszédok vitája miatti bejelentés hatására megjelent a panaszos édesapja szomszédjának házánál. A helyszínre érkezve meghallgatta a bejelentőt (a szomszédot), aki kérésére elmondta, hogy a konyhában étkeztek, amikor a férje észrevette, hogy a szomszéd átlépve a kerítésükön az udvaron felállt a kerítésre, és 3 keresztet és egy „ONÉ” feliratot festett a műanyag, lambériaszerű anyagból meghosszabbított szomszédos kerítésre. Ezt észlelve kiment az udvarra, és megpróbálta lefényképezni, hogy a későbbiekben nyoma legyen az esetnek. Mikor fényképezni kezdett, a szomszéd megfordult, majd felé rohant, és több alkalommal az ecsettel összefröcskölte, aminek következtében a teljes ruházata, a kezei, az arca, a haja, valamint a ház eleje festékes lett. Ezután sikerült bemenni a házba. A férje nem sokkal ezután kiment, de addigra a panaszos már nem tartózkodott az udvaron. A történeteket követően visszament a házba, és telefonon értesítette a rendőrséget. Az ügygel kapcsolatban elmondta, hogy már hosszú évek óta rossz viszonyban vannak a szomszédokkal, folyamatosan szóváltásba keverednek. A szomszéd elmondta továbbá, hogy előfordul, hogy a panaszos édesapja napközben, délután, valamint a hajnali időszakban kb. 5-10 percig a kert hátsó részén elhelyezett kolomppal zörög. A kertben több tuját leöntötte már gyomirtóval, és bepermetezett az udvarra, amikor a hátsó ablakok nyitva voltak. Folyamatosan átkiabál és zaklatja őket, továbbá az udvaron hangosan hallgatja a rádiót. Elmondta még, hogy kb. egy hete halt meg a panaszos édesapjának a felesége, és amiatt őket hibáztatja. A jelentésben a r. törzsőrmester kifejtette, hogy a helyszínen a feleket kioktatta a magánindítványos feljelentés lehetőségéről, amelyet tudomásul vettek.

Ugyanaznap 14 óra 28 perckor az intézkedő rendőr ismét megjelent a panaszos édesapjának a házánál, mert onnan bejelentés érkezett zaklatásról. A panaszos testvére elmondta, hogy a korábbi rendőri intézkedés miatt elment édesapjához, amikor azt tapasztalta, hogy a szomszédok szidalmazták őt és a családját, a család vallási hovatartozását bírálták. A szóváltás során a szomszédok az ingatlanon belül álltak, míg a panaszos lánya az utcán tartózkodott, aki a szomszédok agresszív, támadó fellépése következtében hátrált, majd távolabb lépett, és egy árva szót nem szólt. Elmondta még, hogy nem mert a házhoz közelebb menni, mivel tartott attól, hogy megtámadják. Ezután elmondta, hogy két héttel korábban a fenti lakcímen a súlyosan beteg édesanyját ápolta, miközben az édesapja a 3 éves kisfiával az utcán biciklizett. Amikor a szomszéd és felesége meglátta őket, kimentek a kapuhoz, és az utcán a 3 éves kisfiúra rákiabáltak, és megfenyegették.

Az ügygel kapcsolatban a r. törzsőrmester meghallgatta a panaszost is, aki elmondta, hogy édesanyjuk halála óta édesapjuk lelkileg, szellemileg, fizikailag összeomlott,

nyugtató szerek hatása alatt áll, ezért ők beszélnek a nevében. A panaszos előadta, hogy a délelőtti órákban édesapja az udvaron tevékenykedett, hogy elfoglalja magát. A szomszédok, amikor meglátták az udvaron, elkezdtek „lelkileg terrorizálni.” Többek között azt mondták, hogy még az édesanyjuk temetése előtt őt is utána küldik. Az édesapjuk mindent hallott, mivel hallókészüléket használt. Egy darabig tűrte a szidalmakat, majd egy idő után megunt, elővett egy doboz festéket, egy ecsetet, és az utcáról a saját kerítésének a szomszéd felőli oldalára három keresztet és a felesége nevének kezdőbetűit festette fel. Azt akarta jelezni, hogy a felesége meghalt, tartsák tiszteletben az emlékét, és hagyják őt békén. A panaszos továbbá elmondta, hogy a kerítés a húga tulajdonán fekszik, amelyet a földhivatali telekkönyve is igazol. A szomszéd tovább gyalázta a panaszos édesapját és halott feleségét, ezért tehetetlenségében az édesapja kiemelte az ecsetet a festékes dobozból, és ezt követően fröccsent rá a festék a szomszéd feleségére és a háznak a falára. A panaszos továbbá, mint édesapja hivatalos gondozója, jelezte a rendőrségnek, hogy édesapját csak a jelenlétében hallgathatják meg.

A r. törzsőrmester 2010. december 2-án kiegészítette jelentését. Eszerint az intézkedés során mindkét bejelentőt kioktatta a jogaikról, illetve a magánindítványos feljelentés lehetőségéről, amit – véleménye szerint – megértettek. Az édesapa szomszédja által tett bejelentéséről készült jelentés tartalmazza a kioktatást, amely mindkét bejelentő félre vonatkozik. A panaszos testvérének és a panaszosnak bejelentésére vonatkozó jelentésben ezért nem szerepel külön a kioktatás, de ennek meglétét az ügyeletes vezető irányába a r. törzsőrmester jelezte. Tekintettel arra, hogy korábban már tudomása volt arról, hogy voltak olyan esetek, amikor a panaszos és családja a rendőri intézkedésekkel nem voltak megelégedve, az F. városi Rendőrség meghallgatta a panaszost és testvérét, és az általuk elmondottakat jelentésben rögzítette, amelyet az elolvasás után aláírásukkal hitelesítettek.

3) A rendőrség csatolta továbbá r. főtörzszászlós 2010. június 22-én készült jelentését, melyben a főtörzszászlós leírta, hogy az ügyben eljárva több alkalommal megjelent a szomszéd lakcímén adatgyűjtés végett, de csengetésre, zörgetésre senki sem nyitott ajtót. A korábbi rendőri jelentésben írt telefonszámon felhívta a szomszéd feleségét, aki készségesen elmondta, hogy a panaszos édesapja miatt elköltöztek otthonról. A Balaton partján töltik az egész nyarat, és csak ősszel térnek haza. A rendőr kérésére a szomszéd átadta a telefont a férjének, aki a feltett kérdésre előadta, hogy a panaszos édesapja az ügyben szereplő magasított kerítést - amire a kereszteteket festette - évekkal ezelőtt, engedély nélkül ráépítette az ő kőkerítésükre, így tehát a keresztetek úgymond a panaszos édesapjának a kerítésén vannak. A szomszéd hozzátette, hogy nem kíván semmilyen eljárást kezdeményezni a továbbiakban a panaszos édesapja ellen, de kihangsúlyozta, hogy nem érti, hogy ha egyszer szakértő megállapította, hogy a panaszos édesapjának csökkent mértékű a beszámíthatósága, miért nem lehet vele szemben pszichiátriai kezelést alkalmazni. Komolyan tartanak feleségével attól, hogy testi épségük és a házuk is veszélyben van a panaszos édesapja miatt, és igazi segítséget nem kapnak sehonnan.

A r. főtörzszászlós leírta, hogy a rendőrségnek a fentiekkel kapcsolatban egyebet megállapítani nem sikerült, ezért jelentését tudomásulvétel végett teszi meg.

III.

1) A Testületnek elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a sérelmezett események vizsgálatára a hatásköre kiterjed-e.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

a) Az Rtv. fenti rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe tartoznak mindazok a rendőri intézkedések, kötelezettségszegések, mulasztások, stb., amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek keretében a Testületnek lehetősége van arra, hogy az Rtv. IV. fejezetében, a rendőrség működésének általános elveit és szabályait rögzítő rendelkezések kapcsán vizsgálódása körébe vonjon minden olyan rendőri tevékenységet, amelyet az V. és a VI. fejezetek ugyan nem nevesítenek, de amelynek vonatkozásában a IV. fejezetben foglalt követelményeknek érvényesülniük kell.

Az Rtv. IV. fejezetében szereplő 11. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni. A 11.§ (1) bekezdése – a fentebb kifejtettek alapján – olyan általános jellegű rendőri kötelezettséget rögzít, amelynek megsértése esetén helye van a Testület eljárásának akkor is, ha a jogsértés nem az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásával függ össze. Az Rtv. 11. §-án keresztül tehát vizsgálhatóvá válik tehát a rendőrség részéről eljáró személyek olyan tevékenysége is, amely az Rtv.-től eltérő egyéb jogszabályok által rendezett eljárási szabályok alapján zajlik.

A Testület hatáskörének ilyen értelmezése azonban nem biztosít korlátlan lehetőséget a Testület beavatkozására. Töretlen gyakorlata szerint ugyanis a Testület az Rtv. 11. §-a kapcsán csak akkor vizsgál az Rtv. V. és VI. fejezetén kívül eső rendőri aktusokat, amennyiben a panaszolt rendőri intézkedéssel vagy mulasztással szemben speciális jogorvoslatot az adott ügyre vonatkozó eljárási szabályok nem biztosítanak. Ennek megfelelően jelen ügyben azt kellett vizsgálni, hogy állt-e a panaszos rendelkezésére olyan speciális büntető eljárásjogi jogorvoslat, amely az általa állított és sérelmezett jogsértések orvoslására alkalmas.

A panaszból egyértelműen megállapítható, hogy a panaszos feljelentést kívánt tenni az édesapja szomszédai által tanúsított magatartás alapján kegyeletsértés, zaklatás és becsületsértés miatt, és jelen esetben azt kifogásolta, hogy előadása alapján a hatóság nem indított eljárást.

A 1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről (a továbbiakban: Btk.) 183. § (1) bekezdése szerint a rágalmazás, becsületsértés és kegyeletsértés bűncselekmények elkövetői magánindítványra büntethetők. A vizsgált esetben a panaszos egy magánindítványra indítható eljárással kapcsolatban kívánt panasszal élni. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) a magánindítvány előterjesztéséről a következő rendelkezéseket rögzíti. A Be. 173. §-a szerint magánindítványra üldözendő bűncselekmény miatt csak a jogosult feljelentése alapján indítható büntetőeljárás, és a magánindítvány előterjesztőjének bármely olyan nyilatkozatát, amely szerint az elkövető büntetőjogi felelősségre vonását kívánja, magánindítványnak kell tekinteni. (2) A magánindítvány előterjesztésére jogosult nyilatkozatát be kell szerezni, ha a nyomozás megindítását követően derül ki, hogy a cselekmény csak magánindítványra büntethető. (3) A magánindítványt attól a naptól számított harminc napon belül kell előterjeszteni, amelyen a magánindítványra jogosult a bűncselekmény elkövetőjének kilétéről tudomást szerzett. A (2) bekezdésben meghatározott esetben ezt a határidőt attól a naptól kell számítani, amelyen a magánindítványra jogosult a felhívásról tudomást szerzett. Az elhunyt sértett hozzátartozója a még nyitva álló határidő alatt terjesztheti elő a magánindítványt. (4) A magánindítvány előterjesztésére nyitva álló határidő elmulasztása miatt igazolásnak akkor van helye, ha a bűncselekmény közvadra üldözendő.

A feljelentésre vonatkozó általános szabályokat a Be. 171-172. §-a rögzíti. A 171. § (1) kimondja, hogy bűncselekmény miatt bárki tehet feljelentést. A feljelentés kötelező, ha annak elmulasztása bűncselekmény. (2) A hatóság tagja és a hivatalos személy, továbbá, ha külön törvény előírja, a köztisztviselő köteles a hatáskörében tudomására jutott bűncselekményt - ha az elkövető ismert, annak megjelölésével - feljelenteni. A feljelentéshez csatolni kell a bizonyítási eszközöket, ha ez nem lehetséges, a megőrzésükről kell gondoskodni. 172. § (1) A feljelentést rendszerint az ügyésznél vagy a nyomozó hatóságnál kell írásban vagy szóban megtenni. A szóban tett feljelentést jegyzőkönyvbe kell foglalni. A feljelentést nyomban nyilvántartásba kell venni. (2) A feljelentést más hatóság és a bíróság is elfogadhatja, de köteles azt a nyomozó hatóságnak megküldeni. Ha a feljelentés azonnali intézkedést kíván, azt el kell fogadni. (3) Ha a feljelentést nem a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező ügyésznél, illetve nyomozó hatóságnál tették, a feljelentést ez is köteles átvenni, illetőleg jegyzőkönyvbe foglalni, és az eljárásra jogosultnak megküldeni. (4) A távbeszélőn vagy más technikai eszközzel történt feljelentésre az (1) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

A Be. 196. § (1) bekezdése szerint akit az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása érint, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet. Megállapítható tehát, hogy van olyan, sajátlagos büntetőeljárási jogorvoslat, amely alapján a panaszos kifogásolhatja a rendőrség mulasztását, miszerint a feljelentését kérése ellenére sem rögzítették az eljárás megindítására alkalmas módon.

Erre figyelemmel a Testületnek nem állt módjában vizsgálni, hogy a panaszos feljelentésének rögzítésére a vonatkozó törvényi előírásoknak megfelelően miért nem került sor.

Fontosnak tartja ugyanakkor megjegyezni a Testület, hogy a panaszos abban a hiszemben nyújtotta be panaszát, hogy a rendőri intézkedést követően általa aláírt dokumentum feljelentésnek minősült. Arról tehát, hogy feljelentését valójában a hatóság eljáró tagja nem rögzítette, a panaszos jelen állásfoglalás kézhezvételekor szerez tudomást. Ennek következtében a feljelentés rögzítésének elmulasztása miatt az állásfoglalás kézhezvételtől számítva nyolc napon belül a nyomozóhatóságnál panasszal élhet.

b) A hatáskörére irányadó fenti szabályozás egyértelművé teszi azt is, hogy a Testület vizsgálatot csak konkrét rendőri intézkedések vagy mulasztások kapcsán folytathat. A panaszos ezzel szemben beadványában azt is kifogásolja, hogy az évek során a rendőrök számos alkalommal követtek el rendőri túlkapást a szülei ellen. Ennek okaként azt jelölte meg, hogy a szomszéd fia az S. városi Rendőrkapitányság állományának tagja. A panaszos utal arra is, hogy amikor közvetlenül a fertődi vagy a soproni kapitányságra telefonál, a rendőrök általában „elfelejtenek ” kimenni.

A Testület a panasz ezen részével kapcsolatban szükségesnek tartja rögzíteni, hogy mivel eljárást csak egyedi, konkrét esetekben folytathat, a panaszos által tett, általános jellegű megállapítások nem alkalmasak arra, hogy vizsgálata alapjául szolgáljanak.

A panaszos ezen sérelmei kapcsán tehát a Testület szintén hatáskörének hiányát állapította meg, és érdemi vizsgálatot nem végzett.

A Testület ugyanakkor a panaszeljárás keretében vizsgálta azt, hogy az intézkedés során eljáró rendőr eleget tett-e a jogszabályban előírt tájékoztatási kötelezettségének.

Az eljárás során a Testület megállapította, hogy a panaszolt intézkedések érintették a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.

2) A panaszos beadványából egyértelműen kiderül, hogy 2010. május 22-én 14 óra 28 perckor a testvérével azért kérték a kiérkező rendőrt, hogy szállítsa be őket a Fertődi Rendőrőrsre, mert feljelentést kívántak tenni kegyeletsértés, zaklatás és becsületsértés miatt. A rendőrségen az eljáró rendőr azonban jelentést írt a történekről, amit a panaszossal és testvérével is aláíratott. A panaszos azóta is várja, hogy érdemi választ, vagy tájékoztatást kapjon az ez alkalommal tett feljelentés alapján indult eljárás kimeneteléről.

Megállapítható tehát, hogy a panaszos abban a tudatban fordult a Testülethez, hogy feljelentését a rendőrség rögzítette, és az alapján eljárás indult. Mivel azonban erre ténylegesen nem került sor, és a panaszos, miután az intézkedő rendőr valóban bevitte őt a kapitányságra, csak a rendőri jelentést írta alá, a Testület indokoltnak tartotta

vizsgálni azt, hogy a rendőri intézkedés során a panaszos milyen tájékoztatásban részesült.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a rendőrt a panaszos és testvére a szomszédokkal folytatott összetűzés miatt hívta ki, ahol az eljáró rendőr néhány órával korábban szintén intézkedett. A panaszos előadta a családja vitából fakadó sérelmeit, és elmondta a korábbi események történéseit. A rendőr jelentésének kiegészítésében azt írja, hogy az intézkedés során mindkét bejelentőt kioktatta a jogairól, illetve a magánindítványos feljelentés lehetőségéről, amit álláspontja szerint az érintettek megértettek. Az édesapa szomszédja által tett bejelentéséről készült jelentés tartalmazza is a kioktatást. A panaszos testvérenek és a panaszosnak a bejelentésére vonatkozó jelentésben pedig külön kioktatás ugyan nem szerepel, de azt a rendőr elvégezte, amit jelzett is az ügyeletesvezetőnek. Ezek után azért tartotta szükségesnek meghallgatni a panaszost és a testvérét az F. városi Rendőrőrsön, mert tudomása volt olyan korábbi esetekről, amikor a panaszos és családja a rendőri intézkedésekkel nem voltak megelégedve. Ezért elmondásukat jelentésben rögzítette, és azt aláírásukkal hitelesíttette.

A Testület a kérdés megítélése kapcsán utal az Rtv. 24. §-ában rögzített követelményre, miszerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A hivatkozott rendelkezés értelmében a panaszos joggal várta el a rendőrtől, hogy sérelmei orvoslásának módjáról, vagyis a magánindítvány előterjesztésének törvényes menetéről megfelelő felvilágosítást nyújtson.

A körülmények ismeretében a Testület – a rendőr előadásával ellentétben – kénytelen volt azt a következtetést levonni, hogy a panaszos nem volt tisztában azzal, hogy mit kell tennie, amennyiben sérelmeit magánindítvány formájában kívánja előterjeszteni, illetve azzal sem, hogy a rendőrségen aláírásával nem a feljelentését hitelesíti.

Ezen túl a rendőr azon magatartását, hogy a panaszost és testvérét, miután a magánindítvány előterjesztésének a módjáról szükségesnek tartotta tájékoztatni, csupán azért beszállította a rendőrkapitányságra, hogy jelentését aláírásukkal hitelesítsék, a Testület nehezen tudta értelmezni. A rendőrök intézkedésével összefüggő előírások ugyanis nem ismernek olyan helyzetet, amelyben ez lenne a követendő eljárás. Ráadásul a jelentés, amelyet a panaszos – és testvére is aláírt – nem a rendőr tevékenységéről számol be, csupán a panaszos és testvére előadását tartalmazza. Jelentésének kiegészítésében pedig maga a rendőr is úgy fogalmaz, hogy a Fertődi Rendőrőrsön meghallgatta a panaszost és testvérét, és az általuk elmondottakat rögzítette, amelyet elolvasás után aláírásukkal hitelesítettek.

A Testület megítélése szerint a rendőr által jelentésbe foglalt eljárási cselekmény – a panaszos és testvére beszállítása a kapitányságra, elmondásuk rögzítése, majd az irat aláírásukkal való hitelesítése – a fenti leírás alapján inkább tekinthető olyannak, amely a panaszosi sérelmeket orvosló eljárás megindításának alapjául szolgálhat, az irat pedig, amely ezt a cselekményt rögzíti, tartalmában kétségtelenül közelebb áll a

feljelentéshez, mint a rendőri jelentéshez.

Azt hogy a rendőr az intézkedés helyszínén a panaszost miről tájékoztatta, a Testület nem tudta kétséget kizáróan megállapítani. Bizonyos ugyanakkor, hogy a rendőrkapitányságra történt beszállítást követően a panaszossal és testvérével szemben tanúsított magatartás kellő mértékben félrevezető volt a jogban járatlan személyeknek ahhoz, hogy azt higgyék, a szomszédok elleni eljárás megindításához szükséges lépéseket megtették.

A Testület ennek következtében úgy ítélte meg, hogy a panaszosok sérelme ebben a vonatkozásban megalapozott, és a törvény követelményének nem megfelelő tájékoztatás miatt indokoltnak tartotta megállapítani a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának megsértését.

IV.

A Testület megállapította, hogy csekély fokban sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga azzal, hogy részére a magánindítványos feljelentésről az eljáró rendőr nem adott megfelelő tájékoztatást.

A fentiek alapján a Testület a rendőrségi tájékoztatás elégtelensége miatt a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelmét állapította meg, és a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2011. március 16.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
előadó testületi tag, elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag